

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKOLNO – PRZEDSZKOLNEGO
DLA DZIECI NIESŁYSZĄCYCH I SŁABO SŁYSZĄCYCH
W KATOWICACH

Katowice, wrzesień 2023

SPIS TREŚCI

WSTĘP

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA

1. Charakterystyka środowiska wychowawczego
2. Diagnoza potrzeb rozwojowych: czynniki ryzyka i czynniki chroniące
3. Podstawy opracowania programu

ROZDZIAŁ II

CELE PROGRAMU

1. Założenia programowe
2. Model absolwenta
3. Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki

ROZDZIAŁ III

UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO ZESPOŁU

- Rodzice
- Wychowawcy klas
- Nauczyciele
- Uczniowie, Samorząd Uczniowski
- Pedagog i Psycholog szkolny

ROZDZIAŁ IV

ZADANIA WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNE, FORMY I SPOSOBY REALIZACJI

ROZDZIAŁ V

EWALUACJA

ROZDZIAŁ VI

USTALENIA KOŃCOWE

WSTĘP

Pierwszymi wychowawcami dzieci są rodzice, a nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój. Uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje wśród ludzi, ale i dla ludzi.

Wychowanie to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Nadrzędnym celem profilaktyki jest ochrona ucznia przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka i wzmocnienie czynników chroniących. **Czynniki ryzyka, to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie.**

Czynniki chroniące :

- poczucie przynależności
- pozytywny klimat szkoły
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnie pomocy
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć
- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę przemocy

Czynniki ryzyka związane ze szkołą :

- przemoc rówieśnicza
- odrzucenie przez rówieśników
- słaba więź ze szkołą
- niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli)
- destrukcyjna grupa rówieśnicza
- niepowodzenia szkolne
- **obecność środków psychoaktywnych w szkole (substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych) powodujących uzależnienia**
- **niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających**
- niedostateczne kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających

Program Wychowawczo - Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, ciekawi świata i tolerancyjni, ale również związani z tradycjami i wartościami narodowymi. Chcemy, aby wśród uczniów panowało poczucie przynależności do grupy i społeczności, którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni i aby wzrastali w dbałości o zdrowie i poczucie własnej wartości.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pracownikami administracji i obsługą szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Działania ujęte w programie w systemowy sposób będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA POTRZEB ROZWOJOWYCH, W TYM CZYNNIKÓW RYZYKA ORAZ CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH

1. Charakterystyka środowiska wychowawczego :

- W skład Zespołu wchodzi szkoła podstawowa i liceum ogólnokształcące
- Do Zespołu uczęszczają dzieci i młodzież z wielu miejscowości województwa śląskiego, pochodzący z różnych środowisk społecznych.
- Wszyscy wychowankowie Zespołu mają dysfunkcję słuchu wymagającą specyficznych metod nauczania i wychowania.

2. Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów w środowisku szkolnym :

1. Dokonując corocznej analizy środowiska szkolnego - potrzeb rozwojowych uczniów, uwzględniono:

- a) analizę ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w czerwcu 2023,
- b) wnioski z obserwacji (zachowanie w czasie lekcji, w czasie przerw, wyjść poza szkołę i wycieczek)
- c) przeprowadzone rozmowy z rodzicami, uczniami i nauczycielami,
- d) analizę sprawozdań ze spotkań zespołów klasowych,
- e) analizę dokumentacji z działań podejmowanych przez psychologa i pedagoga
- f) warunki materialne i społeczne rodzin, w których wychowują się uczniowie naszej szkoły
- g) wnioski z ewaluacji realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego w roku szkolnym 2022 - 2023

Przeprowadzona analiza miała posłużyć opracowaniu diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów, w tym w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem:

- zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- uzależnień behawioralnych
- profilaktyki chorób zakaźnych i dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne
- ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
- problemów uczniów z doświadczeniem migracyjnym, ich potrzeb wychowawczych i profilaktycznych oraz czynników ryzyka, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań problemowych (bariera językowa, różnice kulturowe, trauma związana z przymusowym przesiedleniem, brak poczucia bezpieczeństwa)

Ustalono czynniki chroniące:

Czynniki indywidualne:

- inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, zwłaszcza w przypadku osób z widoczną niepełnosprawnością, utrudniającą swobodną komunikację lub poruszanie się,
- okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć

- rozwijanie zdolności empatii i chęci niesienia pomocy potrzebującym ludziom, w szczególności osobom doświadczającym skutków konieczności przesiedlenia z powodu konfliktu zbrojnego, oraz zwierzętom

- **rozwijanie aktywności fizycznej**

- dbałość o higienę, zdrowie fizyczne i psychiczne

- rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie ze stresem, lękiem oraz sytuacją kryzysową (również w sytuacji doświadczenia skutków wojny)

- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności)

Czynniki rodzinne:

- wsparcie rodziców / opiekunów,

- silna więź rodzinna,

- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców

Czynniki szkolne:

- wsparcie i opieka ze strony nauczycieli, Psychologa, Pedagoga, Dyrekcji i innych pracowników szkoły

- zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla agresji, przemocy i wszelkich przejawów dyskryminacji zwłaszcza wobec uczniów **z doświadczeniem migracyjnym** (z Ukrainy), osób z widoczną niepełnosprawnością oraz **osób o odmiennej orientacji seksualnej lub doświadczających dysfornii płciowej**

- **bezpieczeństwo w szkole**

- konsekwentne wymaganie przestrzegania zasad

Czynniki rówieśnicze:

- **wspieranie procesu adaptacji uczniów z doświadczeniem migracyjnym**

- wspólne budowanie pozytywnego klimatu szkoły i prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza

- budowanie pozytywnych relacji wśród uczniów oraz między uczniami i nauczycielami

Ustalono czynniki ryzyka :

Czynniki indywidualne:

- nieśmiałość, w tym wynikająca z niepełnosprawności lub odmienności

- uzależnienie od komputera, telefonu, mediów społecznościowych oraz wynikające z niego osłabienie więzi międzyludzkich i pogorszenie umiejętności społecznych i komunikacyjnych

- nieumiejętność radzenia sobie w trudnych / nietypowych sytuacjach
- niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych / zainteresowań
- nieumiejętność zagospodarowania wolnego czasu
- wczesne próby palenia tytoniu i e-papierosów oraz zażywania leków bez wskazań lekarskich
- nadużywanie napojów pobudzających, tzw. „energetyków”
- wysoki poziom lęku, niepokoju, stresu
- duże zapotrzebowanie na stymulację
- zachowania buntownicze, opozycyjne, świadome ignorowanie zasad, w tym zasad dbania o zdrowie

Czynniki rodzinne:

- niedostateczne zaangażowanie rodziców / opiekunów w szkolne sprawy dzieci
- brak jasnych oczekiwań ze strony rodziców / opiekunów
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, niewłaściwa dyscyplina w domu; niekonsekwencja wychowawcza)
- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci

Czynniki szkolne:

- słabe zaangażowanie w różne formy aktywności prowadzone w Zespole
- niekonsekwentne stosowanie zasad, nieprzestrzeganie obowiązków szkolnych

Czynniki rówieśnicze:

- odrzucenie przez grupę rówieśniczą / dyskryminacja
- skłonności do dyskryminacji, agresji i cyberprzemocy
- przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nie respektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych)
- moda na używanie środków psychoaktywnych – podatność na wpływy, chęć przypodobania się

Czynniki środowiskowe:

- dostępność substancji psychoaktywnych, podatność na wpływy

Dokonując analizy przeprowadzonej diagnozy (ankiety, obserwacja, analiza uwag oraz podejmowanych interwencji) potrzeb rozwojowych występujących w środowisku szkolnym ustalono przejawy zachowań problemowych :

1. Agresja (słowna i fizyczna): wulgaryzmy, wyśmiewanie, dokuczanie, obrażanie, popychanie / bicie , przezywanie, podstawianie nóg, zabieranie sobie rzeczy
2. Niska kultura osobista: brak szacunku dla innych, starszych; niegrzeczne odnoszenie się do siebie; nieuprzejmość; niekulturalne zachowania; brak reakcji na uwagi nauczyciela, czy wręcz wyklócanie się z nauczycielem
3. Nadużywanie telefonów (internetu), w tym skłonności do cyberprzemocy, wynikające po części z braku zaangażowania w alternatywne formy spędzania wolnego czasu; brak hobby / zainteresowań
4. Słabe umiejętności społeczne: brak tolerancji / przejawy dyskryminacji, niekoleżeńskość, egoizm, brak empatii
5. Osłabione umiejętności interpersonalne i komunikacyjne
5. Nieumiejętność radzenia sobie z emocjami w stresogennych sytuacjach
6. Postawy lękowe / depresyjne u uczniów
7. Niedostateczna dbałość o kondycję fizyczną
8. Nadużywanie napojów energetyzujących
9. Stosowanie używek (papierosy, e-papierosy, alkohol)
10. Przypadki stosowania środków psychoaktywnych.
11. Postawa opozycyjna – świadome i celowe ignorowanie zasad i wskazówek.
12. Niewłaściwe korzystanie z informacji dostępnych w internecie

Ustalono również przyczyny, które mogą warunkować występowanie w/w zachowań:

- brak odpowiednich wzorców odnośnie zachowania
- modelowanie i utrwalanie zachowań agresywnych w środowisku rodzinnym
- wpływ mediów i internetu wraz z nieodpowiednim korzystaniem z wymienionych źródeł, brak umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie
- chęć zwrócenia na siebie uwagi
- podatność na wpływy i przejmowanie negatywnych wzorców
- nieumiejętność radzenia sobie z trudnymi sytuacjami
- niedostateczna współpraca z rodzicami
- brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie z emocjami i nieprzyjemnymi emocjami
- brak umiejętności bycia asertywnym
- brak umiejętności społecznych, interpersonalnych i komunikacyjnych, jako wynik nadmiernego spędzania czasu w świecie wirtualnym

3. Podstawy opracowania programu

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- podstawy prawa oświatowego;
- wytyczne MEiN
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa

- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowawania i profilaktyki w szkole i środowisku;
- przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami w szkole i środowisku, działalnością uczniów w cyberprzestrzeni;
- przeprowadzoną analizą czynników chroniących i czynników ryzyka;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania

Program realizowany będzie przez wszystkich wychowawców i nauczycieli przedmiotów we współpracy z dyrekcją, ze specjalistami: pedagogami, psychologami, doradcą zawodowym, pielęgniarką szkolną oraz rodzicami / opiekunami uczniów, a także z instytucjami, innymi szkołami i organizacjami pozarządowymi.

Przygotowując niniejszy program wychowawczo - profilaktyczny przeprowadzono ankiety wśród uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Oparto się również o konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym i wykorzystano opinie rodziców, uczniów i nauczycieli wyrażane w rozmowach zarówno indywidualnych jak i tych odbywających się w czasie różnego rodzaju zebrań. Pod uwagę brano również wnioski wynikające z analizy dokumentów szkolnych (dzienniki lekcyjne, protokoły Rad Pedagogicznych, protokoły spotkań zespołów) i z obserwacji zachowania uczniów w szkole i na terenie wokół szkoły.

Celem tych działań było:

- zidentyfikowanie wartości, które są ważne dla całej społeczności szkolnej,
- ustalenie celów wychowawczych najczęściej pojawiających się w pracy z dzieckiem z dysfunkcją słuchu,
- ustalenie zagrożeń przyczyniających się do powstawania negatywnych zachowań (ustalenie stopnia zagrożenia uzależnieniami),
- ustalenie zagrożeń przyczyniających się do generowania zaburzeń emocjonalnych / psychicznych oraz w sferze społecznej
- oszacowanie zasobów, z których można skorzystać podczas realizacji programu (zasoby osobiste, warunki, możliwości kadrowe, dostępne środki itd.)
- ocena dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych w Zespole oraz zdiagnozowanie potrzeb i oczekiwań wszystkich uczestników procesu wychowawczo-dydaktycznego.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest zgodny ze Statutem szkoły i Koncepcją Pracy Szkoły, w której opisana jest misja i wizja placówki.

ROZDZIAŁ II.

CELE PROGRAMU

1. Założenia programowe :

1. Wychowanie do wartości: **zdrowie**, rodzina, miłość, pracowitość, **odpowiedzialność**, zrozumienie, sprawiedliwość, mądrość, wiedza, szczerłość, uczciwość, tolerancja, szacunek dla każdego człowieka, wolność, niezależność, patriotyzm, empatia, dbałość o przyrodę i ochronę zwierząt, życie w zgodzie z sobą.

2. Kształtowanie postaw: obywatelskich, prospołecznych, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, poszanowania dla innych kultur i tradycji oraz zapobieganie wszelkim przejawom dyskryminacji.

3. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę i dobro, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.

4. Rozwijanie świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami.

5. Rozwijanie świadomości bezpiecznego i **rozsądnego** korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.

6. Kształtowanie postawy prozdrowotnej i proekologicznej.

7. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

8. Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo - profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, ciekawi świata, odpowiedzialni, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze oraz do niesienia pomocy ludziom i zwierzętom. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Ukrainy, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

2. Model absolwenta

Absolwent Zespołu jest:

- samodzielny
- odpowiedzialny
- kreatywny
- tolerancyjny
- pełen wiary w swoje możliwości
- dostrzega potrzeby innych
- chętny, by poszerzać wiedzę i ciekawy świata
- promuje zdrowy styl życia
- kultywuje tradycje i wartości patriotyczne
- ponosi konsekwencje swoich czynów
- zna i promuje zachowania ekologiczne

3. Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki

1. Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzież
2. Wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły.
3. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę i dobro, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji. Kształtowanie postawy świadomości swoich praw i obowiązków oraz konsekwentne dążenie do ich przestrzegania.
4. Wspomaganie dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne, uświadamianie pozytywnego wpływu kondycji fizycznej na kondycję psychiczną. Wspomaganie umiejętności budowania pozytywnych relacji oraz radzenia sobie ze stresem w sytuacji kryzysowej, w tym uczenie wyrażania własnych emocji oraz wzmacnianie poczucia wsparcia w najbliższym otoczeniu.
5. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, wiary w siebie i swoje możliwości, a w szczególności niwelowanie przejawów poczucia nieśmiałości wynikającej z niepełnosprawności lub odmienności.
6. Rozwijanie umiejętności społecznych, interpersonalnych i komunikacyjnych. W szczególności zapobieganie powstawania poczucia izolacji i osamotnienia jako efektu nadmiernego przebywania w świecie wirtualnym i korzystania z mediów społecznościowych.
7. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości. Kształtowanie postaw szacunku i tolerancji wobec każdego człowieka oraz przeciwstawiania się agresji oraz lekceważeniu innych. Zapobieganie zachowaniom dyskryminującym i agresywnym.
8. Dbłość o poczucie bezpieczeństwa uczniów, w tym zbudowanie wśród pracowników szkoły świadomości o przeżyciach dzieci pochodzących z Ukrainy i konsekwencjach dla ich zdrowia psychicznego w przypadku braku odpowiedniej wrażliwości na traumę.
9. Przeciwdziałanie przemocy w cyberprzestrzeni, rozwijanie umiejętności rozsądnego korzystania narzędzi i zasobów cyfrowych. Wspieranie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
10. Wychowanie do wartości i kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych, przy równoczesnym poszanowaniu postaw patriotycznych uczniów innych narodowości.
11. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny. Wzmacnianie świadomości korzyści płynących z przestrzegania zasad dotyczących kultury osobistej, respektowania norm, okazywania szacunku oraz wynikających z realizowania obowiązku szkolnego – zarówno w środowisku rodzinnym, w szkole jak i w szeroko pojętym funkcjonowaniu w społeczeństwie.

12. Motywowanie do zdrowego stylu życia. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, promowanie zdrowego, aktywnego trybu życia. Realizowanie zadań informacyjnych i kształtowanie zachowań mających na celu zapobieganie chorobom zakaźnym.
12. Propagowanie ekologicznego stylu życia oraz ochrony zwierząt.
13. Kształtowanie postawy pomocowej – promowanie idei wolontariatu.
14. Zapobieganie uzależnieniom. Profilaktyka zachowań ryzykownych prowadzących do uzależnień oraz stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających i środków zastępczych. Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym.
15. Wspieranie procesu adaptacji i integracji uczniów pochodzących z Ukrainy,
16. Wspieranie poczucia tożsamości narodowej uczniów pochodzących z Ukrainy.
17. Stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazania różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśniania tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń.
18. Wspieranie rozwoju intelektualnego, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia.

ROZDZIAŁ III

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
- znają i opiniują program wychowawczo – profilaktyczny oraz wybrane dokumenty Zespołu;
- czuwają nad prawidłową relacją szkoła – wychowawca – uczeń – rodzice;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, współuczestniczą w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- rodzice lub opiekunowie będący obywatelami Ukrainy są w szczególności zachęceni do zaangażowania w życie szkoły oraz proces integracji ze względu na możliwość pozyskania wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami.

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- kreują sytuacje, w których dziecko aktywnie rozwija swą osobowość;
- prowadzą dokumentację procesu dydaktyczno – wychowawczego;

- uczestniczą w opracowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktyczny i go realizują;
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec ucznia, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- kształtują postawy pozytywnego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania (zarówno własne jak i innych osób);
- pomagają budować poprawny obraz własnej osoby w oparciu o rzetelną samoocenę;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- rozwijają umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej i społecznej przez wspólną naukę, zabawę i wybór właściwych form spędzania wolnego czasu;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi
- są zobowiązani informować zespół nauczycieli prowadzących w danym roku szkolnym zajęcia w klasie, której są opiekunem o wszelkich sytuacjach kryzysowych wymagających wzmożonej czujności nauczycieli oraz o incydentach dotyczących swoich wychowanków, noszących znamiona zachowań wysoce ryzykownych, w tym o przypadkach lub podejrzeniach posiadania lub stosowania przez uczniów środków odurzających lub substancji psychoaktywnych.

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirować uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, wychowują do wartości;
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły;
- wspomagają rodziców poprzez zapoznanie z teoretycznymi podstawami psychologii niesłyszących, wyjaśnianie przyczyn określonych zachowań ucznia, dostarczanie kompetentnych informacji o sposobach niwelowania niepokojących czy niewłaściwych zachowań.
- ułatwiają i stwarzają możliwości kontaktu rodziców z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i specjalistami z dziedziny medycyny i psychologii,

- wypracowują właściwy styl prowadzenia rozmów na temat toczącej się wojny, nie wzbudzając u uczniów niepotrzebnego lęku i niepokoju, wzmacniają ich poczucie bezpieczeństwa
- dostosowują informacje o aktualnej sytuacji związanej z wydarzeniami w Ukrainie do wieku i możliwości percepcyjnych dziecka.
- **Są zobowiązani do reagowania oraz współpracy z Wychowawcą, Pedagogiem oraz Dyrektorem w sytuacji podejrzenia lub zaobserwowania posiadania lub stosowania przez uczniów środków odurzających lub substancji psychoaktywnych. Dokument zawierający procedury postępowania w takich przypadkach jest dostępny do wglądu dla każdego nauczyciela w Bibliotece Szkolnej (lub w gabinecie Dyrektora).**

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają regulaminów szkolnych;
- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły;
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko;
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej polskich i ukraińskich;
- angażują się w zadania mające na celu pomoc oraz integrację uczniów pochodzenia ukraińskiego;
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny);

Pedagog i psycholog szkolny:

- prowadzą badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów;
- diagnozują sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- podejmują działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci;
- minimalizują skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiegają zaburzeniom zachowania oraz inicjują różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów;
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych;
- pomagają rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- wspierają nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
- obserwują uczniów będących obywatelami Ukrainy pod kątem zapewnienia pomocy psychologiczno-pedagogicznej, informują uczniów i ich rodziców, jakiego wsparcia może udzielić szkoła oraz do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc.

ROZDZIAŁ IV.**ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE, FORMY I SPOSOBY REALIZACJI****BEZPIECZNA SZKOŁA, KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW
SPOŁECZNYCH I OBYWATELSKICH**

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	1.Wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły - integracja polsko - ukraińska	<p>1.Wszyscy członkowie społeczności szkolnej: doskonałą wzajemne relacje: nauczyciel - uczeń, nauczyciel - rodzic, nauczyciel - nauczyciel</p> <p>- uczeń umie nawiązywać i podtrzymywać relacje oparte na szacunku oraz współpracować w zespole (rozwija kompetencje - praca w zespole)</p> <p>- uczeń traktuje innych z szacunkiem- zmniejszenie ilości wykluczeń z grupy rówieśniczej oraz zjawiska dokuczania</p> <p>- zna normy i zasady obowiązujące w grupie oraz prawa i obowiązki wynikające z roli ucznia i członka społeczności szkolnej i je respektuje</p>	<p>1.Integrowanie dzieci i młodzieży w klasach oraz budowanie satysfakcjonujących relacji z innymi na godzinach wychowawczych lub podczas wyjazdów / wyjść klasowych</p> <p>-reagowanie na każde sygnały dotyczące wykluczenia z grupy rówieśniczej, agresji, przemocy.</p> <p>-współpraca nauczycieli, wychowawców i specjalistów</p>
	2.Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów.</p> <p>2. Uczucie zasad demokracji.</p> <p>3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia.</p>	<p>Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego.</p> <p>Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły.</p> <p>Wewnątrzszkolny system oceniania, Statut, regulaminy</p> <p>1.Przypomnienie ogólnoszkolnych norm i zasad zachowania.</p> <p>2. Przeprowadzenie godziny do</p>

		<p>4. Kształtowanie obowiązkowości i odpowiedzialności</p> <p>5. Kształtowanie postaw szacunku i tolerancji w stosunku do wszystkich osób bez względu na ich płeć, wiek, orientację seksualną, identyfikację płciową, niepełnosprawność, kolor skóry, wyznanie, kraj pochodzenia i kulturę.</p> <p>Uswiadamianie, że widoczna niepełnosprawność nie może być powodem niższej samooceny, czy poczucia wstydu.</p> <p>6. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji.</p>	<p>dyspozycji wychowawcy „Uczeń - moje obowiązki i prawa”</p> <p>Uczenie obowiązkowości w przygotowaniu do lekcji, pełnieniu dyżurów, wypełnianiu poleceń, regulaminów i kontraktów, punktualnym przychodzeniu na lekcje. Systematyczne rozliczanie z realizacji powierzonych zadań i obowiązków. Konsekwentne egzekwowanie zadośćuczynienia w przypadku niedotrzymania złożonych deklaracji, łamania / lekceważenia regulaminów.</p> <p>Konsekwentne egzekwowanie od uczniów przez wszystkich nauczycieli przestrzegania zasad panujących w Zespole</p> <p>Przybliżanie grup społecznych narażonych na wykluczenie lub dyskryminację.</p> <p>Spotkania / zajęcia z psychologiem mające na celu przybliżenie tematyki orientacji seksualnej oraz dysforii płciowej.</p> <p>Praca z uczniami niesłyszącymi, z wadą wymowy lub niepełnosprawnością fizyczną w celu wzmacniania ich poczucia własnej wartości, zachęcanie ich do odważnego wyrażania siebie.</p> <p>Percepcja sztuk teatralnych, koncertów. Zwiedzanie galerii, muzeów, bibliotek, miejsc ważnych historycznie.</p> <p>Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w kółkach zainteresowań,</p>
--	--	---	---

		<p>7. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy.</p> <p>8. Uczestnictwo w organizacji uroczystości szkolnych, imprez itp.</p> <p>9. Udział uczniów w akcjach charytatywnych organizowanych przez szkołę.</p> <p>10. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych, komunikacyjnych i społecznych – zapobieganie negatywnym efektom nadmiernego przebywania w świecie wirtualnym</p> <p>11. Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej – rozwijanie współpracy wewnątrz i zewnątrzszkolnej</p> <p>12. Upowszechnianie czytelnictwa.</p> <p>13. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.</p> <p>13. Współpraca szkoła - dom, Wspieranie wychowawczej roli rodziny</p>	<p>wydarzeniach szkolnych, w konkursach, zawodach sportowych.</p> <p>Prezentacja wyników konkursów na apelu, na gazetkach szkolnych, na stronie internetowej.</p> <p>Imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy itp.</p> <p>Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Pełna miska dla schroniska, zbiórka żywności, przyborów szkolnych dla dzieci z ubogich rodzin, zbiórki oraz akcje charytatywne</p> <p>Warsztaty prowadzone przez psychologa, specjalistów i wychowawców</p> <p>Projekty edukacyjne, imprezy integracyjne, uroczystości, wyjazdy itp.</p> <p>Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych, konkursy czytelnicze, lekcje biblioteczne.</p> <p>Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły.</p> <p>1. Doskonalenie współpracy rodzic - wychowawca oraz wychowawca/nauczyciel - rodzic -</p>
--	--	---	---

		<p>Kształtowanie zarówno przez środowisko rodzinne jak i szkolne postawy odpowiedzialności.</p>	<p>pedagog</p> <p>3. Organizowanie konsultacji nauczycieli dla rodziców.</p> <p>4. Organizowanie konsultacji specjalistów dla rodziców</p> <p>Konsekwentne i spójne działanie rodziców i nauczycieli w celu egzekwowania przestrzegania zasad zachowania i wypełniania obowiązków (odrabianie zadań, przygotowanie do lekcji)</p>
II	1. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania	<p>1. Budowanie systemu wartości - przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości.</p> <p>2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii, tradycji, kultur, wpajanie szacunku dla osób chorych, słabszych, niepełnosprawnych, zapobieganie zjawisku homofobii, transfobii, ksenofobii, rasizmowi.</p> <p>3. Dbanie o estetyczny wygląd stosowny do okoliczności.</p> <p>4. Wyrabianie wśród uczniów nawyku dbania o porządek.</p>	<p>Zachęcanie do brania udziału w akcjach charytatywnych, angażowania się w wolontariat.</p> <p>Rozmowy na lekcjach, spotkania integracyjne, włączanie w akcje społeczne</p> <p>Zajęcia organizowane przez Psychologa dla starszych klas Szkoły Podstawowej oraz uczniów Liceum dotyczące tolerancji wobec osób o różnej orientacji seksualnej oraz osób doświadczających dysforii płciowej.</p> <p>Pogadanki na lekcjach wychowawczych, apele, konsekwentne egzekwowanie przestrzegania nakazu właściwego doboru stroju / wyglądu do okoliczności</p> <p>Pogadanki, pełnienie dyżurów, organizowanie apeli poświęconych</p>

		<p>5. Kształtowanie poczucia własnej wartości (znajomości swoich mocnych stron i rozumienie konieczności zmian w obszarach wymagających korekty zachowania). Wzbogacanie wiedzy o sobie, o swoich emocjach, o swoich potrzebach, zainteresowaniach.</p>	<p>przestrzeganiu regulaminu</p> <ul style="list-style-type: none"> - trening rozpoznawania emocji, nazywania ich i panowania nad nimi - trening asertywności - organizowanie apeli - organizowanie spotkań ze specjalistami - zajęcia warsztatowe - spotkania z psychologiem / pedagogiem - pogadanki - udział w konkursach - ogłaszanie wyników konkursów (np. gazetka na korytarzu „Nasze sukcesy”) - wzmocnianie zachowań pozytywnych - omawianie zachowań niewłaściwych – wskazywanie dobrych rozwiązań danych sytuacji <p>Pogadanki, konsekwentne egzekwowanie odpowiednich zachowań.</p> <p>Apele – dokonywanie samooceny przez uczniów</p> <p>Konsekwentne egzekwowanie zakazu używania wulgaryzmów.</p>
		<p>7. Doskonalenie postaw prawdomówności, szczerości, uczciwości, zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami</p>	<p>Uczciwa rywalizacja sportowa, rozmowy z uczniami, przeprowadzenie lekcji wychowawczych poruszających tę tematykę, gratyfikacja postaw</p>

	<p>Zapobieganie agresji, reagowanie na przejawy agresji</p>	<p>c) zasady bezpiecznego poruszania się w cyberprzestrzeni</p> <p>d) wie jak odpowiedzialnie korzystać z zasobów Internetu</p> <p>Rodzice i nauczyciele:</p> <p>a) wiedzą jak odpowiedzialnie korzystać z zasobów internetu</p> <p>b) posiadają aktualne i rzetelne informacje na zagrożenia występujących w cyberprzestrzeni</p> <p>2. Uczenie technik radzenia sobie ze złością i agresją.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka (Nie jestem obojętny – reaguję)</p> <p>Uczenie sposobów reagowania na wszelkie przejawy agresji</p> <p>Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie i mediach społecznościowych.</p>	<p>1. Prowadzenie zajęć poświęconych nauce bezpiecznego i odpowiedzialnego poruszania się w cyberprzestrzeni oraz krytycznej analizie informacji zamieszczanych w internecie.</p> <p>2. Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu.</p> <p>1. Przekazanie informacji rodzicom i nauczycielom na temat zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni.</p> <p>2. Zamieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej szkoły</p> <p>- spotkanie z policjantem / strażnikiem miejskim itp.</p> <p>- spotkania z psychologiem - zajęcia warsztatowe na lekcjach wychowawczych / odgrywanie scenek „Jak radzić sobie ze złością, agresją, by nie krzywdzić innych?”</p> <p>- udział w akcjach społecznych przeciw agresji (np. „Nie reagujesz, akceptujesz”)</p> <p>- pogadanki</p> <p>- odgrywanie scenek / drama</p> <p>- prezentacje, gazetki szkolne, zajęcia i warsztaty poświęcone odróżnianiu informacji prawdziwych od nieprawdziwych (fake news)</p>
	<p>Wsparcie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli</p>		

			- rozmowy i pogadanki na temat roli mediów społecznościowych i zagrożeń wynikających z niewłaściwego ich rozumienia i niewłaściwego / nadmiernego korzystania z nich
--	--	--	---

**WYCHOWANIE DO WARTOŚCI, KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM,
POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA NARODOWEGO
ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Wychowanie do wartości i kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych	<p>Uczeń :</p> <p>a) buduje swój system wartości</p> <p>b)aktywnie uczestniczy w uroczystościach szkolnych i miejskich, imprezach kulturalnych (rozwija kompetencję - aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska)</p> <p>c)angażuje się w działania wolontarystyczne, samorządu uczniowskiego</p>	<p>1. Realizowanie godzin wychowawczych poświęconych wartościom: wartości przyjęte w szkole oraz dobro i prawda.</p> <p>1.Organizowanie uroczystości i imprez historycznych, patriotycznych i kulturalnych w szkole oraz wyjść na uroczystości miejskie związane ze świętami i upamiętnianiem wydarzeń historycznych.</p> <p>2. Organizowanie wycieczek do muzeów, teatrów, bibliotek, regionalnych miejsc kulturalnych, miejsc pamięci narodowej.</p> <p>1.Prowadzenie działalności Samorządu Uczniowskiego.</p> <p>2. Organizacja wolontariatu w szkole.</p> <p>3. Organizowanie akcji charytatywnych, pomocy koleżeńskiej.</p> <p>4. Prowadzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.</p>

	<p>Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość słów hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i na cmentarzu. 3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Kultywowanie tradycji szkolnych. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym, opieka nad miejscami pamięci narodowej, pamięć o poległych w czasie II wojny światowej. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych. 	<p>Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości szkolne i klasowe, wycieczki i wyjścia do miejsc upamiętniających ważne dla kraju wydarzenia i osoby, apele, gazetki ścienne.</p>
II.	<p>Wprowadzenie w życie Szkoły wspólnoty lokalnej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych. Organizowanie imprez na rzecz Szkoły i środowiska. 3. Poznanie historii najważniejszych obiektów w regionie. 	<p>Wycieczki lokalne, wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne.</p> <p>Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo.</p>
III.	<p>Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie krajów Unii Europejskiej. 	<p>Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp.</p> <p>Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.</p>

IV.	Poszerzanie wiedzy o Polsce / Ukrainie oraz budowanie więzi polsko - ukraińskich	Stwarzanie warunków do poznania przez uczniów polskich i ukraińskich kultur obydwu krajów, ukazanie różnic i podobieństw łączących Ukraińców i Polaków, wyjaśnianie tradycji, obrzędów, zwyczajów i ważnych dla obydwu krajów wydarzeń.	Pielęgnowanie polskich i ukraińskich tradycji narodowych, wystawy, konkursy itp. Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.
-----	---	--	---

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Promowanie zdrowego stylu życia, w tym zdrowia psychicznego, zapobieganie uzależnieniom	<p>1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny.</p> <p>2. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.</p> <p>3. Kształtowanie dbałości o sprawność fizyczną i psychiczną. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu.</p>	<p>Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną.</p> <p>Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Organizowanie kół zainteresowań.</p> <p>Lekcje wychowania fizycznego. Organizowanie zajęć w terenie, wycieczek pieszych, itp.</p> <p>Organizowanie lekcji wychowawczych dotyczących zagrożeń zdrowia i życia wynikających z zażywania substancji uzależniających, w tym tzw. „dopalaczy”.</p> <p>Organizowanie imprez rekreacyjnych i zawodów sportowych.</p> <p>Realizacja Programu dla szkół: (Mleko, Owoce i warzywa w szkole).</p>

		<p>4. Zapobieganie i przeciwdziałanie zagrożeniu chorobom zakaźnym: zachowywanie zasad higieny.</p> <p>5. Wspomaganie dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne, uświadamianie pozytywnego wpływu kondycji fizycznej na kondycję psychiczną. Wspomaganie prawidłowego zarządzania czasem oraz radzenia sobie ze stresem w sytuacji kryzysowej.</p> <p>6. Zwiększenie kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie z sytuacją kryzysową i stresem wywołanym doświadczeniem konieczności przesiedlenia</p> <p>Rodzice, nauczyciele</p> <p>a) posiadają aktualne i rzetelne informacje na temat:</p> <p>- wspierania kondycji psychicznej uczniów</p> <p>b) zacieśnianie relacji z rodzicami / opiekunami uczniów z doświadczeniem migracyjnym.</p>	<p>Poszerzenie wiedzy na temat objawów, rozprzestrzeniania się, zapobiegania chorobom zakaźnym. Konsekwentne egzekwowanie właściwych zachowań. Wspieranie akcji szczepień.</p> <p>Pogadanki z wychowawcą, psychologiem, instrukcje i rady nauczycieli wychowania fizycznego</p> <p>Udzielanie opieki i wsparcia psychologiczno - pedagogicznego uczniom w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Udzielanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej</p> <p>Wsparcie wychowawcy, psychologa, każdego nauczyciela</p> <p>Udzielanie doraźnej opieki i wsparcia psychologiczno - pedagogicznego uczniom w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>1. Przygotowanie dla rodziców i nauczycieli materiałów edukacyjnych na temat wzmacniania kondycji psychicznej uczniów</p> <p>2. Zdobywanie wiarygodnych informacji dotyczących potrzeb dziecka, jego niepokojów, obaw, samopoczucia w nowym miejscu, relacji z rówieśnikami.</p>
--	--	--	---

II.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	<p>1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia.</p> <p>2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej.</p>	<p>Opracowanie i rzetelna realizacja harmonogramu dyżurów nauczycielskich.</p> <p>Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami.</p> <p>W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznej oraz opinie PPP</p>
III.	Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	<p>Wspólne działania rodziców i pracowników szkoły w celu wzmacniania zdrowia psychicznego</p> <p>Rozwijanie u uczniów świadomości konieczności / umiejętności dbania o zdrowie psychiczne</p> <p>Niwelowanie przejawów izolacji i osamotnienia jako efektu nadmiernego przebywania w świecie wirtualnym i mediach społecznościowych</p> <p>Rozwijanie umiejętności społecznych, interpersonalnych i komunikacyjnych - budowanie relacji społecznych poza światem wirtualnym i niezależnie od niego</p> <p>Rozwijanie umiejętności rozróżniania informacji prawdziwych i wartościowych od nieprawdziwych</p>	<p>- warsztaty</p> <p>- gazetki</p> <p>- zajęcia prowadzone przez psychologa dla Uczniów starszych klas szkoły podstawowej oraz uczniów liceum poświęcone tematyce depresji oraz stanów lękowych-</p> <p>- lekcje wychowawcze</p> <p>- wsparcie psychologa i pedagoga</p> <p>- organizowanie spotkań i wydarzeń mających na celu rozwijanie umiejętności interpersonalnych, poznawanie ludzi NA ŻYWO</p>

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego i ekologii	<p>1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego.</p> <p>2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego.</p>	<p>Realizacja programów ekologicznych.</p> <p>Udział w akcjach np.: Dzień Wody, Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu</p>

		<p>3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka.</p> <p>4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.</p>	<p>przyszkolnego w ramach godzin wychowawczych.</p> <p>Organizowanie zajęć w terenie. Realizacja ścieżki ekologicznej. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych.</p> <p>Pogadanki tematyczne.</p>
--	--	--	--

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Lp.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<p>1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią.</p> <p>2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz.</p> <p>3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych.</p> <p>4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami.</p> <p>5. Ochrona mienia społecznego.</p> <p>6. Przeciwdziałanie agresji, dyskryminacji i ksenofobii w szkole.</p> <p>7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.</p> <p>8. Informowanie o wsparciu udzielanym Ukrainie oraz bezpiecznym pobycie w Polsce.</p>	<p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.</p> <p>Udzielanie informacji, przekazywanie danych kontaktowych urzędów i organizacji organizujących wsparcie dla uchodźców, organizowanie pomocy na terenie Zespołu</p>
II.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<p>1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole.</p> <p>2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego</p>	<p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.</p>

		<p>poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp.</p> <p>3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów, tabletów, itp.)</p>	
III.	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych</p> <p>Uświadamianie zagrożeń związanych z chorobami zakaźnymi</p> <p>Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych - skutki zdrowotne i społeczne</p>	<p>1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły.</p> <p>2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.</p> <p>3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki.</p> <p>4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa.</p> <p>5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.</p> <p>6. Realizowanie zadań informacyjnych, zapobieganie i przeciwdziałanie chorobom zakaźnym</p> <p>1. Uświadomienie zagrożeń, w kontekście zdrowotnym i społecznym, wynikających z używania środków psychoaktywnych : środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych</p> <p>2. Uświadomienie zagrożeń</p>	<p>Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.</p> <p>Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem przyrody.</p> <p>Akcja promowania szczepień ochronnych</p> <p>Od października do grudnia 2023 - cykl spotkań z Policją</p> <p>Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne ; prelekcje,</p>

		<p>zdrowotnych związanych z paleniem tytoniu, e- papierosów; nadmiernym spożywaniem napojów pobudzających , tzw. „energetyków”</p> <p>Rodzice i nauczyciele:</p> <p>a)posiadają aktualne i rzetelne informacje na temat:</p> <p>- substancji psychoaktywnych i pierwszych objawów używania substancji psychoaktywnych</p>	<p>konkursy plakatu, happeningi</p> <p>Konsekwentne reagowanie oraz współpraca wychowawców, nauczycieli, Pedagoga oraz Dyrektora w celu przekazywania informacji na temat sytuacji wymagających wzmożonej czujności oraz w razie konieczności wdrożenia procedur postępowania w przypadku podejrzenia lub zaobserwowania posiadania lub stosowania przez uczniów środków odurzających i substancji psychoaktywnych.</p> <p>Dostarczanie informacji rodzicom o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodzin w przypadku używania środków i substancji powodujących uzależnienie (profilaktyka wskazująca i selektywna)</p>
IV.	<p>Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.</p>	<p>Rodzice – doskonałą kompetencje wychowawcze</p> <p>1. Zapoznanie uczniów, rodziców/opiekunów, nauczycieli ze skutkami zażywania środków psychoaktywnych.</p> <p>2. Przypomnienie procedur postępowania w sytuacji zagrożenia posiadaniem bądź zażyciem</p>	<p>1.Udzielanie konsultacji i pomocy w trudnych sytuacjach wychowawczych.</p> <p>2.Organizacja zespołów wychowawczych z udziałem rodziców w przypadku powtarzających się zachowań niepożądanych ucznia.</p> <p>3.Przekazywanie rodzicom materiałów edukacyjnych na temat problemów dzieci i młodzieży oraz sposobów postępowania zgodnie z zapotrzebowaniem.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w szkolnych, lokalnych i krajowych</p>

		<p>substancji uzależniających</p> <p>3. Zapoznanie uczniów, rodziców/opiekunów, nauczycieli ze skutkami uzależnienia od internetu, komputera i urządzeń mobilnych</p>	<p>akcjach edukacyjnych.</p> <p>Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.</p> <p>Zorganizowanie prelekcji z udziałem eksperta poświęconej narkotykom, dopalaczom - przypomnienie procedur postępowania w sytuacji zagrożenia posiadaniem, bądź zażyciem substancji uzależniających</p> <p>Współpraca z terapeutą uzależnień, zorganizowanie prelekcji, przeprowadzenie zajęć z wychowawcą poświęconych tematyce uzależnienia.</p>
V.	Informowanie o bezpiecznym korzystaniu z internetu. Niwelowanie zjawiska cyberbullyingu.	Zapoznanie uczniów, rodziców/opiekunów, nauczycieli z zasadami bezpiecznego korzystania z internetu	Zajęcia z wychowawcą, prelekcje, pogadanki, apele, gazetka.
VI.	Wewnętrzny monitoring problemu zagrożeń	Zdiagnozowanie skali zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów	<p>Badania ankietowe wśród nauczycieli, uczniów, rodziców</p> <p>Wzmoczona czujność i konsekwentne reagowanie na wszelkie niepokojące sygnały w tym zakresie.</p>

ROZDZIAŁ V. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania można przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w klasach;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;

- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę i Psychologa szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
  - Analiza dokumentów;
  - Obserwacje;
  - Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

ROZDZIAŁ VI. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Zespołu odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Zespołu.

Dyrektor czuwa nad prawidłowością jego realizacji.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Zespołu.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach jest programem długofalowym otwartym i może być modyfikowany w trakcie realizacji.

Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W każdym roku szkolnym we wrześniu oraz w razie potrzeby wraz z pojawieniem się nowych aktów prawnych, Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest aktualizowany i wyznaczone są zadania wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w danym roku szkolnym. Określone są formy i sposoby ich realizacji.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

Anna Jurek – przewodnicząca

Marta Wójcik

Beata Marciniak – Góra – psycholog

Małgorzata Gołąbek – pedagog

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkolno – Przedszkolnego dla Dzieci Niesłyszących i Słabo Słyszących w Katowicach

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu .....
- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu .....
- w porozumieniu z Samorządem Uczniowskim w dniu .....

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski

Program Wychowawczo – Profilaktyczny powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne :

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)- art.54 ust.2 pkt 1.
- Karta Nauczyciela.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. Z 2022 r., poz. 645 ze zm.) - par. 13
- **Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej w roku szkolnym 2023 – 2024**